

ועדי גרעון

נולד ב-15.11.1927 בישראל.
התגייס לפל"ים ב-1945

ה ע ם נ ה ר י ם ' ם

מוחלט. מששנו את הפסים, הערכנו את אורכה של המנהרה לפי האורות שחדרו מקצותיה והתחלנו חוזרים לחוף. אחרי כמה ניפונים ידיים ראינו את הסירה מתקרבת. המתח נמוג; אחרי שהסיירים חזרו לסירה התחלנו להתרחק דרומה. בשעה 22:00 פסקה הרוח ואנחנו עם מפרש ה"סימה" הערבי לא מתקדמים; כל הלילה דישדשנו דרומה ובבוקר התקרבו לראש-הכרמל רק בשעה 10 התחילה ה"בריוזה" הקיצית בשעות הערב המוקדמות חזרנו ל"שדות-ים". כמובן שהדאגה בחוף היתה גדולה (נציין - שמכשירי - קשר לא היו).

הורדת המעפילים מ"שבתאי-לודו'נסקי": ההכנות החלו בשעות הצהריים. ואחר נסיעה ממושכת כשאנו עוקפים את מחסומי העוצר הבריטים, הגענו ב-22:00 לחוף ניצנים (מתחת הדממה היתה מוחלטת; הקשר עם האוניה נפסק אינפורמציה לא זרמה. הייתי קרוב למכשיר הקשר כששמע קולו של דוד מימון "משיט-האוניה": "אנחנו מתקרבים מכיוון דרום". השעה 00:30 הרוח המערבית התחזקה, הגלים התרוממו ואז הוחלט לעלות את האוניה על שרטון לכיוון החוף. החוף הרדוד במקום לא איפשר להתקרב והאוניה נתקעה כ-150-100 מ' מהחוף; היה צורך למתוח חבל שיקשר את האוניה עם החוף. יצאנו 2 חותרים ואני בסירה קטנה מהחוף כדי למתוח חבל אל האוניה. הגלים התחזקו מאוד. החתירה היתה קשה מאוד. כוחותי אפסו ראשון. קבלתי את הסכמת השניים שימשיכו לאוניה ואני אשחה לחוף. לחוף הגעתי באפיסת כוחות כשהגלים "זורקים" אותי מגל אל גל - בצלילה ו"כחול" מאוד. ואחרי "מסד" של הבנות חזרתי לתיפקוד מלא. ההמשך היה שהאיזור הוקף ביחידות צבא בריטי ונצטוונו להיכנס למחנה הצבאי הבריטי.

(נמצא בידי צילום עיתון של המשתתפים בזיהוי נסיון ההפרדה בין המעפילים לתושבי הארץ הוותיקים שהתקבצו מכל הסביבה).

לפנות ערב העמיסונו על משאיות צבא ולאור בוקר (לאחר נסיעה של 13 שעות), גורשנו מנמל חיפה לקפריסין.

עולים ממצרים ב"מבצע-קדש": תפקיד ספינות הדיג בעת

גדלתי בשכונת בורוכוב (כיום גבעתיים), התחנכתי כחניך בתנועת הנוער-העובד.

בגיל 18 יצאתי להכשרה במסגרת הגרעין הימי לקיבוץ שדות-ים וכהכשרה מגויסת הצטרפנו לפלוגה הימית בפלמ"ח. הפעילות בפלוגה "תפסה" אותי יותר מאחרים. השתתפתי בהורדות המעפילים הראשונות בחוף קיסריה. וברב פעולות ההורדה מספינות המעפילים שהצליחו לחדור לחופי הארץ. לאחר שעברתי את קורס 7 הדרכתי בקורס 8.

כמה סיפורים בהם לקחתי חלק:

פיצוץ סירות המשמר בנמל חיפה: באותה תקופה עברתי בצוות דייגי ספינת-הדייג "עליזה" של שדות ים, כשהופיעו יוסלה דרור ו"ל ויוחאי בן-נון ז"ל קרוב לחצות ו"ביקשו" להסיעם בסירה הקטנה של "עליזה" לכיוון סירות המשמר. "התנדבתי" ובחתירת שמיניות התקרבו לספינות. השניים ירדו - צללו והמטענים על גבם ואני חזרתי לבדי לספינה שעגנה במרכז הנמל מול רציף הדייגים. לאחר רגעים ארוכים של מתח רב חזרו בצלילה ושחיה לספינה שהרימה את העוגן ועזבה את הנמל. אני זוכר אם שמענו את הפיצוץ אך למחרת בוקר כבר ידענו הכל.

ההכנה לפיצוץ הגשרים: יצאנו ב"פלוקה" (סירת-דייג ערבית) לכיוון צפון - מהמפרץ בשדות-ים. הרוח: צפונית-מערבית, הפלגה איטית שנמשכה כל הלילה.

בשעות הבוקר היינו מול נהריה (בעומק) המשכנו צפונה - עברנו את ראש-הניקרה והתחלנו להתקרב לחוף. את ראשינו עטפו כפיות ערביות; כ-100 מ' מהחוף ירדו שני שחניים לכיון מסילת הברזל שנכנסת לתוך מנהרה. הסירה התרחקה מעט ומרחוק שמענו את צפירת הרכבת שנסעה לכיוון עכו. היתה - דאגה המשקפת לא ירדה מעינינו. כשגראו שתי הדמויות, התקרבו שנית לאוספם והתרחקנו לעומק.

ואז התחיל סיפורם: "התקרבו לאחד מפתחי - האווורור, כששמענו את צפירת הרכבת.

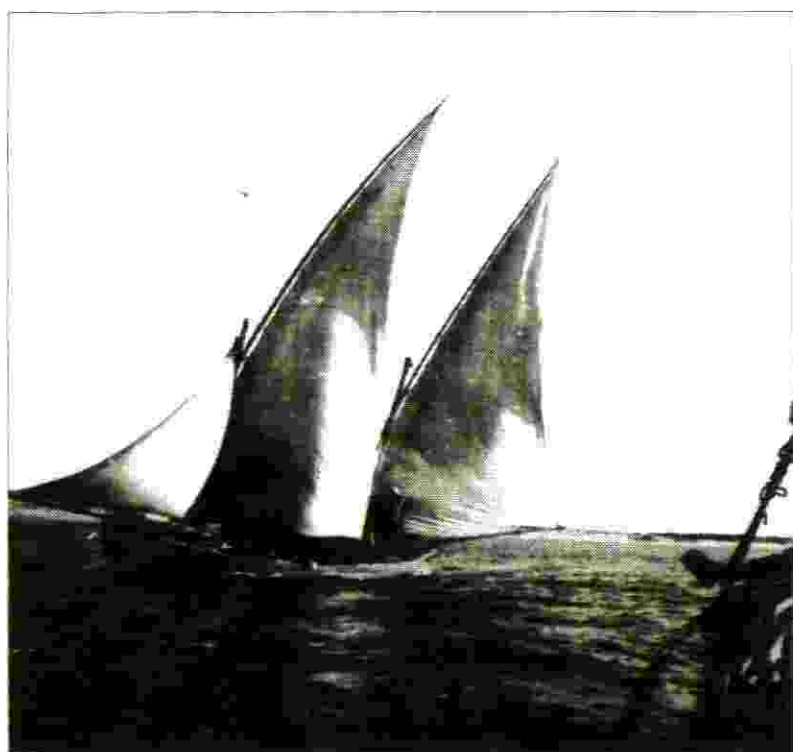
נצמדנו לקרקע ולאחר שעברה, נכנסנו בזחילה דרך הפתח שאורכו כ-10-12 מ' עד שנתקלנו בפסים. היה חושך

מלחמה הוא לפטרל לאורך החופים. מגינים את הספינות, מחמשים אותם, ותוחמים להם גבולות סוחר; בשעות הצהריים, נקראנו לחזור לנמל (ללא כל הסבר). הקשרנו לרציף צדדי, פורק החימוש, וצוידנו במזון מתוגבר, שמיכות נוספות והוראות הפלגה לדרום. לאחר הפלגה כלילה, הגענו בשעות הבוקר המוקדמות מול נמל יפו, שתי ספינות הדייג נפגשו בתי ספינות של חיל הים, "נתבקשנו" להפליג אחריהם.

בעומק רב מול עזה נפרדו מאתנו ואנו המשכנו לכיוון אל-עריש. שם הספינה בחרטום שונה לשם איטלקי וגם הרגל הוחלף לאיטלקי וכך התקדמנו מערבה לכיוון פורט-סעיד. הפתעה ותדהמה ממה שראו עינינו: עשרות אוניות מלחמה (צרפתיות ואנגליות) עוגנות מול הנמל, ובמרחק עוגנת נושאת-מטוסים בריטית. כשהתקרבנו לנושאת - המטוסים נראו כחגבים ליד משהו ענק. נעצרנו. אך לאחר חילופי דברים הובררה השתיכותנו למפקדה הצרפתית. והובלנו מחוץ למזח הנמל. עם אור בוקר נכנסנו לנמל בלויי סירת

משטרה צרפתית ונקשרנו לאחד הרציפים. כעבור 20 ד' הגיעו שתי משאיות מכוסות כבזנט ופלטו מתוכם אנשים נשים וטף, שעלו מיד על שתי הספינות - וכבר היינו בדרך ליציאה מהנמל מלווים בסירת משטרה-צבאית צרפתית. פנינו לחיפה בדרך הקצרה ביותר, אך הים היה בעוכרינו. הגלים גבהו - הרגשת ה"הנוסעים" החדשים היתה גרועה. וכיניהם תינוקת בת 4 חודשים שאמה הרגישה בכי רע והתינוקת צורחת, בוכה, רעבה לטיפת חלב. אני גדעון - הדייג "המבוגר" נכנסתי למטבחון להרתיח קלחת מים לבחוש בתוכה אבקת חלב - אך שפכתי בטעות אבקת קורנפלור כמובן שהתמיסה היתה סמיכה - והתינוקת ממשיכה לצרוח - לקחתי אותה בזרועותי האכלתי אותה בכפית ופתאום היה שקט. רק השירה של החברה "הגביע הוא שלנו..." הגבירה את תאבון התינוקת; למחרת בבוקר היינו בנמל חיפה.

כפגישת נוסטלגיה לאחר 25 שנים פגשתיה שנית.

"הפלוקה" בהפלגת מיוחדות.